

**“Yalan Məlumatların İfşası: Dezinformasiyaya qarşı mübarizə”
Mövzusunda Şuşa Qlobal Media Forum**

Şuşa, Azərbaycan

KONSEPSİYA SƏNƏDİ

FORUM

Müasir informasiya mühitində dezinformasiyanın sürətlə yayılması inkişaf və global sabitlik üçün ən əsas təhdidlərdən biri hesab edilə bilər. Texnologiyanın hər bir sahə üçün yaratdığı bir çox imkanlarla yanaşı məlumat həcmi və kanallarının artması həm düzgün məlumatlandırma sistemlərinin formalaşdırılması, həm də istehlakçıların etibarlı məlumatı müəyyən etməsi ilə bağlı yeni yanaşma, alət və mexanizmləri gündəmə gətirir.

Şuşa Qlobal Media Forumu çağdaş dünyada dezinformasiya barədə əhatəli təsəvvürün formalaşdırılması, onun səbəb olduğu genişmiqyaslı neqativ nəticələrin təhlili və onunla mübarizədə ən effektiv həll yollarının müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı müxtəlif ölkələrdən olan rəsmilər, media və vətəndaş cəmiyyəti, dövlət və biznes nümayəndələri, media azadlığı üzrə müdafiəçilər, beynəlxalq təşkilatların təmsilçiləri, media ekspertləri üçün müzakirə və birgə hərəkət platforması rolunu oynayacaqdır.

Forum bütün qonaqları rəqəmsal əsrdə dezinformasiyanın yaratdığı problemləri həll etmək üçün innovativ metodların tətbiqinə və proaktiv strategiyaları araşdırmağa çağırır, eyni zamanda bu istiqamətdə qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasını və gücləndirilməsini dəstəkləyir.

Forumda ümumilikdə 200-dən çox xarici qonaq və yerli media nümayəndələrinin iştirakı nəzərdə tutulur.

FORUMUN PANEL MÜZAKİRƏ MÖVZULARI

Forumda global tendensiylərin təhlili və aktual suallara cavab tapılması məqsədilə aşağıdakı panel müzakirələri təşkil olunacaqdır:

- Panel 1** Təsirin qiymətləndirilməsi: Dezinformasiyanın əhatə dairəsini müəyyənləşdirmək;
- Panel 2** Dezinformasiyaya qarşı daha davamlı cəmiyyət qurmaq üçün siyasət və təşəbbüslər;
- Panel 3** Süni intellektin reallığa, mediaya və dezinformasiyaya təsiri: Media savadlılığının təşviqi;
- Panel 4** İqlim hərəkəti və media:
"Yaşıl dünya naminə həmrəylik - COP29" mövzusunda təqdimat

Panel 1

TƏSİRİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ: DEZİNFÖRMASIYANIN ƏHATƏ DAİRƏSİNİ MÜƏYYƏNLƏŞDİRMƏK

İnformasiya yayımının və kommunikasiya vasitələrinin növlərinin sürətlə dəyişdiyi müasir dövrdə məlumatlara əlçatanlıq əhəmiyyətli dərəcədə asanlaşmışdır. Belə olan təqdirdə, bütün dünya miqyasında saxta xəbərlərin bilərəkdən və ya bilməyərək geniş şəkildə yayılması, eləcə də belə məlumatların müxtəlif ictimai proseslərə mənfi təsiri son illərdə xüsusilə nəzərə çarpmaqdadır. Metodoloji cəhətdən çətin olsa da, günümüzdə dezinformasiyanın yayılma modellərini və təsir dairəsini təhlil etmək dezinformasiyaya qarşı mübarizədə effektiv yanaşmanın tətbiqi üçün zəruri hesab oluna bilər.

I Panel sessiya üzrə ən son yeniliklər nəzərə alınmaqla, dezinformasiya anlayışının təhlili, yeni media müstəvisində dezinformasiya dinamikalarının, mənbələrinin və növlərinin araşdırılması, müasir informasiya platformaları üzrə dezinformasiyanın yayılma arealının müəyyənəşdirilməsi ilə bağlı müzakirələrin aparılması nəzərdə tutulur.

Panel 1

TƏSİRİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ: DEZİNFÖRMASIYANIN ƏHATƏ DAİRƏSİNİ MÜƏYYƏNLƏŞDİRMƏK

MODERATOR:

GHIDA FAKHRY

APARICI VƏ BAŞ PRODÜSER, TRT WORLD

ÇIXIŞÇILAR:

JAFFAR HASNAIN

APARICI VƏ MÜXBİR, TRT WORLD

MIKHAIL GUSMAN

PROFESSOR; BAŞ DİREKTORUN BİRİNCİ MÜAVİNİ, TASS İNFÖRMASIYA AGENTLİYİ

MONTASER MARAI

MEDIA TƏŞƏBBÜSLƏRİ MENECERİ, ƏL-CƏZİRƏ MEDIA İNFÖRMASIYA İNFÖRMATİVİ

VALERIA GIANNOTTA

AKADEMİK VƏ ELMİ DİREKTOR, CESPI-NIN (BEYNƏLXALQ SIYASƏT ARAŞDIRMALARİ MƏRKƏZİ) TÜRKİYƏ ÜZRƏ MÜŞAHİDƏ MƏRKƏZİ

CHARLES VELEY

TƏSİSÇİSİ, MTP (ƏN ÇOX SƏYAHƏT EDƏNLƏR) KLUBU

Panel 2

DEZİNFÖRNASİYAYA QARŞI DAHA DAVAMLI CƏMİYYƏT QURMAQ ÜÇÜN SİYASƏT VƏ TƏŞƏBBÜSLƏR

İnformasiyanı tənqidi qiymətləndirmək, istifadə etmək və yaratmaq bacarığı vətəndaşlara informasiya mühitində düzgün məlumat seçimləri etməyə imkan verən əsas bacarıqlardır. Bu, həm də onların müxtəlif ictimai proseslərdə müdaxilədən uzaq və məsuliyyətlə iştirakına təkan verir, nəticə etibarilə, dezinformasiyaya qarşı mübarizədə cəmiyyətin yanaşmasını formalaşdırır, düzgün məlumatların dövriyyəsinə təmin edir. Hazırkı dövrdə mediada şəffaflıq, doğrulama və etibar, açıq məlumat mənbələri kimi bir çox məsələlər dezinformasiyanın qarşısının alınması və bununla əlaqədar, aktiv strategiyaların tətbiqi üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Həm lokal, həm də global perspektivdə informasiya mühiti və məlumatlandırma mexanizmlərinə münasibətdə proaktiv siyasət və təşəbbüslərin həyata keçirilməsi bilavasitə dezinformasiyaya davamlı cəmiyyətin formalaşdırılması və informasiya təhlükəsizliyinin təmin olunmasına səbəb olur. Rəqəmsallaşma dövründə dezinformasiyanın yayılmasının qarşısının alınmasında belə təşəbbüslərin əhəmiyyətli qismi medianın maarifləndirici rolu və etik öhdəlikləri ilə bağlıdır.

II Panel sessiyada dezinformasiyaya qarşı davamlı cəmiyyətin formalaşdırılması istiqamətində strategiya və təşəbbüslər, dezinformasiya təhdidinin aradan qaldırılması məqsədilə global miqyasda daha davamlı onlayn media ekosisteminin qurulması, dezinformasiyanın yayılmasının müxtəlif media platformaları və növlərindən asılılığı, medianın dezinformasiyanın qarşısının alınmasında necə daha aktiv rol oynaya biləcəyi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılacaqdır.

Panel 2

DEZİNFÖRMASİYAYA QARŞI DAHA DAVAMLI CƏMİYYƏT QURMAQ
ÜÇÜN SİYASƏT VƏ TƏŞƏBBÜSLƏR

MODERATOR:

EZZEDDINE ABDELMOULA

PHD; TƏDQİQAT ÜZRƏ MENECER, ƏL-CƏZİRƏ
ARAŞDIRMALAR MƏRKƏZİ

SPEAKERS:

MOHAMED ER-RAJI

PHD; MEDIA TƏDQİQATLARI ŞÖBƏSİNİN MÜDİRİ,
ƏL-CƏZİRƏ ARAŞDIRMALAR MƏRKƏZİ

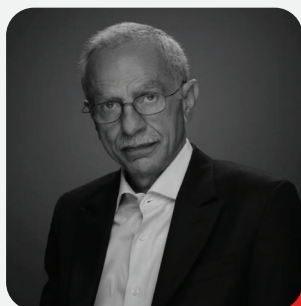
AMR ELKAZAZ

RƏQƏMSAL XƏBƏRLƏRİN TOPLANMASI VƏ YOXLANILMASI
ŞÖBƏSİNİN RƏHBƏRİ, ƏL-CƏZİRƏ-NİN "SANAD" AGENTLİYİ

THEMBISA FAKUDE

BAŞ İCRAÇI DİREKTOR, "MAIL AND GUARDIAN"
QƏZETİ (M&G)

SALAH NEGM

DİREKTOR, "AL JAZEERA ENGLISH"
XƏBƏR KANALI

Panel 3

SÜNİ INTELEKTİN REALLIĞA, MEDIAYA VƏ DEZİNFÖRMASIYAYA TƏSİRİ: MƏDİA SAVADLILIĞININ TƏŞVİQİ

Texnoloji tərəqqi nəticəsində məlumatın yaradılması və ötürülməsi proseslərinin mütəmadi dəyişməsi, eləcə də məlumat ötürücülərinin sayının kəskin artması texnologiya, dezinformasiya və media savadlılığını çağdaş media mühitinin əsas anlayışları halına gətirir. Belə ki, data yaradılması və ötürülməsi sahəsində texnologiyaların geniş tətbiqi rəqəmsal media mühitini xüsusilə mürəkkəbləşdirir, dezinformasiyanın əhatə dairəsini önəmli dərəcədə genişləndirir, istifadəçilərə məlumat istehlakçısı ilə yanaşı istehsalçısı statusu qazandırır. Məhz bu kontekstdə texnologiyanın reallığa, mediaya və dezinformasiyaya təsirini təhlil etmək və media savadlı istehlakçıların yetişdirilməsini təşviq etmək günümüzün prioritetlərindən biri hesab oluna bilər.

III Panel sessiyada texnologiya və media sahələrinin nümayəndələri, elm xadimlərinin iştirakı ilə dezinformasiyanın yayılmasında və qarşısının alınmasında rol oynayan texnologiyalar, süni intellektin reallığa, mediaya və dezinformasiyaya təsiri, eyni zamanda media savadlılığının dezinformasiyaya qarşı mübarizədə önəmi, rəqəmsal əsrdə dezinformasiyanın yaradılması və yayılmasında süni intellektin yaratdığı imkanlara qarşı həll yolu kimi istehlakçıların media savadlılığının artırılması, bu istiqamətdə müxtəlif tərəflərin effektiv əməkdaşlıq modelləri müzakirə ediləcəkdir.

Panel 3

SÜNİ İNTELLEKTİN REALLIĞA, MEDIAYA VƏ DEZİNFÖRMASIYAYA TƏSİRİ: MEDIA SAVADLILIĞININ TƏŞVİQİ

MODERATOR:

SAYNUR TEZEL

TELEVİZYİA APARICISI, HABER GLOBAL

SPEAKERS:

HAMZA AZHAR SALAM

REDAKTOR, "PAKISTAN DAILY" QƏZETİ

GI WOONG JUNG

PHD; MÜDİR MÜAVİNİ, HK PROFESSOR, HK+ MİLLİ STRATEGİYALAR
ARAŞDIRMA LAYİHƏSİ AGENTLİYİ; VİTSE-PREZİDENT, KOREYA SİYASİ
ELM ASSOSIASİYASI; PROFESSOR, HANKUK XARİCİ TƏDQİQATLAR
UNİVERSİTET

PAOLO LIEBL VON SCHIRACH

PREZİDENT, QLOBAI SİYASƏT İNSTİTUTU (GPI); PROFESSOR,
SİYASİ ELM VƏ BEYNƏLXALQ MÜNASİBƏTLƏR, BAY ATLANTİK
UNİVERSİTETİ (BAU), VAŞİNQTON

LESLIE RICHER

İNFÖRMASIYA VƏ KOMMUNİKASIYA DİREKTÖRÜ,
AFRİKA İTTİFAQI KOMİSSİYASI

Panel 4

İQLİM HƏRƏKATI VƏ MEDIA

Dünyada iqlim dəyişmələrinin qarşısının alınması, ekoloji sabitliyin və tarazlığın yaradılması, dayanıqlı inkişafın təşviq edilməsi və bu istiqamətdə əhəmiyyətli nəticələrin əldə olunmasında media xüsusi rol oynayır. Bu səbəbdən media və kommunikasiya vasitələrinin mövcud proseslərdə düzgün istifadə edilməsi, hədəf auditoriyaya hesablanan təsirli mesajları ötürməsi, kütləvi fərqiindəlik və məsuliyyət hisslərini formalaşdırması iqlim dəyişmələrinə qarşı kollektiv qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi və ya belə tədbirlərin effektivliyinin artırılmasında zəruridir.

IV Panel sessiyada iqlim hərəkətində medianın rolu, yaşıl dünya naminə effektiv məlumatlandırma mexanizmlərinin hazırlanması, iqlim dəyişmələrinin qarşısının alınması və fəsadlarının aradan qaldırılması istiqamətində ictimai gündəmin yaradılmasında medianın əhəmiyyəti kimi mövzularda müzakirələr aparılacaqdır.

Panel 4

İQLİM HƏRƏKATI VƏ MEDIA

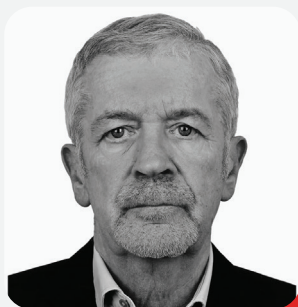

MODERATOR:

ANSIS BOGUSTOVS

APARICI/PRODÜSER, RİQA TV24 VƏ RADİO LATVIYA

SPEAKERS:

FRANCIS MARTIN KANE

BAŞ REDAKTOR, "ARABIAN GULF BUSINESS INSIGHT"
XƏBƏR PORTALI

HOLGER FRIEDRICH

İCRAÇI DİREKTOR, "BERLINER ZEITUNG" QƏZETİ

NIGAR ARPADARAI

BMT-NİN İQLİM DƏYİŞİKLİYİ ÜZRƏ YÜKSƏK SƏVİYYƏLİ
ÇEMPIONU, COP29

JOHN ROBERTS

ENERJİ TƏHLÜKƏSİZLİYİ ÜZRƏ MÜTƏXƏSSİS, "METHINKS" ŞİRKƏTİ,
ŞOTLANDIYA, BÖYÜK BRİTANIYA

“YAŞIL DÜNYA NAMİNƏ HƏMRƏYLİK - COP29” MÖVZUSUNDA TƏQDİMAT

Panel çərçivəsində Azərbaycanda keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ilə əlaqədar həyata keçirilən tədbirlər və hazırlıq işləri, ölkə səviyyəsində iqlim dəyişikliyinə təsirləri ilə aparılan mübarizə, azad edilmiş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma prosesində sərgilənən dayanıqlı yaşama barədə məlumat veriləcəkdir.

ELNUR SOLTANOV

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ENERGETİKA
NAZİRİNİN MÜAVİNİ, COP29-UN BAŞ İCRAÇI
DİREKTORU